

I MEMORIAL PERE TENA
MONTSERRAT, 10.2.2015

Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Sr. Arquebisbe d'Urgell, President i membres del Consell del Centre de Pastoral Litúrgica, Preveres presents, familiars del Bisbe Pere Tena, Senyores i Senyors:

La vida monàstica benedictina gira entorn de la Litúrgia. El Misteri de Crist hi és desplegat al llarg de la jornada amb les diverses hores de l'ofici diví centrat en la celebració de l'Eucaristia, al llarg de la setmana amb la celebració pasqual del diumenge que comporta l'inici del torn de molts serveis comunitaris, i al llarg de l'any amb la solemnitat de Pasqua com a cim, que marca la distribució de l'horari del monestir, és a dir, de la vida diària dels monjos. La vida litúrgica, preparada y aprofundida per la *lectio divina* i la pregària personal, constitueix per als monjos el nodriment espiritual bàsic i el moment fort d'anar-nos configurant amb Jesucrist.

Montserrat, en tant que monestir, té com a base aquest nucli sòlid i ric. Però, Montserrat és també un Santuari marià que rep des de fa segles un gran nombre de pelegrins, als quals –particularment des del primer Congrés Litúrgic de Montserrat d'ara farà un segle– procurem introduir a la participació activa de la vida litúrgica de la comunitat. Així monjos i pelegrins (amb l'Escolania quan hi és present) formem una sola assemblea del Poble de Déu que escolta la Paraula, lloa i prega. A més, hem procurat que la devoció a la Mare de Déu que es viu al nostre Santuari estigui ben arrelada en la Bíblia i en la Litúrgia de l'Església.

A partir de les possibilitats de Montserrat, aquesta riquesa de la vida litúrgica s'ha posat al servei no sols dels pelegrins que visiten el Santuari sinó també de totes les comunitats cristianes de les nostres diòcesis: parròquies, comunitats religioses, grups, etc. En aquest sentit hem col·laborat en la traducció dels textos, en la composició de melodies, a crear un estil celebratiu, a afavorir la difusió de les celebracions per oferir la possibilitat de participar-ne per mitjà de la ràdio, la TV i internet, a més d'ajudar a la formació de directors de cant i d'organistes, així com d'elaborar estudis científics i de tractar de la pastoral litúrgica.

En nom dels meus germans monjos agraeixo ben sincerament al Consell del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona la concessió al nostre monestir del I Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica. Tot i que, tal com he dit a l'homilia de la Missa Conventual, no hem fet més del que havíem de fer, acollim aquesta concessió com un reconeixement al treball fet per tants monjos de la nostra comunitat en diversos àmbits de la litúrgia, des de l'estudi i la reflexió fins a la divulgació o a la preparació acurada de les celebracions.

Sense voler ser exhaustiu, i tenint presents els qui ja han deixat aquesta vida, podem esmentar el P. Abat Antoni M. Marcet, renovador d'una espiritualitat monàstica centrada en la litúrgia i promotor del I Congrés Litúrgic de Montserrat; el P. Ildefons M. Gubianas, autor d'un missal per facilitar la participació del poble a les celebracions, editat el 1917 i reeditat posteriorment, i, encara, traductor del breviari romà per facilitar-ne el coneixement, tot com a fruit del I Congrés

Litúrgic esmentat; el P. Abat Gregori M. Sunyol, gregorianista, President del Pontifici Institut de Musica Sacra, impulsor de l'espiritualitat litúrgica; el P. Bonaventura Ubach, expert en la litúrgia siríaca; el P. Abat Gabriel M. Brasó, autor d'un llibre fonamental al seu moment per a l'espiritualitat litúrgica i membre de la comissió postconciliar per a la revisió de les celebracions papals; el P. Adalbert M. Franquesa, liturgista, expert durant el Vaticà II i secretari d'algunes comissions (*coetus*) del Consilium que va preparar la reforma litúrgica; el P. Pacià Garriga, traductor, entre altres coses, de l'ordinari de la missa en català; el P. Jordi Pinell, professor al Pontifici Institut Litúrgic de Roma, especialista en la Litúrgia Hispànica i membre de l'equip que va curar l'edició dels textos actuals d'aquest ritus; el P. Guiu Camps, cap de la secció bíblica de la Comissió Interdiocesana de versions litúrgiques al català; el P. Ildebrand M. Miret, autor d'uns himnes litúrgics que s'han popularitzat molt; el P. Abat Cassià M. Just, el P. Ireneu Segarra i el G. Odiló Planàs, compositors de melodies per als textos litúrgics en català; els PP. Pere Busquets i Pere Crisòleg Picas, reformadors de molts presbiteris i esglésies per adaptar-los a les disposicions de la reforma litúrgica del Vaticà II; el P. Evangelista Vilanova, teòleg; el P. Xavier Altés, historiador de la Litúrgia; el G. Carles Solà, sagristà de la nostra basílica que preparava amb entusiasme tot el necessari per a les celebracions de la comunitat i dels preveres visitants i que les vivia a fons. I encara es podrien esmentar altres noms. A més, som coeditors dels textos litúrgics en català.

L'estudi, la reflexió, la docència, la composició musical i la difusió pastoral de la litúrgia encara són ben vius avui dia a Montserrat. I la vida litúrgica continua essent el pern de la nostra jornada. Per això, el memorial que ens és atorgat constitueix un estímul i una exigència a continuar la tasca esmerçant-hi el bo i millor de nosaltres.

A més, es tracta d'un memorial concedit sota el títol d'una persona estimada. El bisbe Pere Tena sempre havia estat molt vinculat a Montserrat, on tenia bons amics; li venia de família, i durant anys la data del 21 d'agost era de pelegrinatge familiar a aquesta Casa de la Mare de Déu. A més, el bisbe Tena, no sols sabia de memòria molts fragments de la Regla de sant Benet en l'original llatí, sinó que tenia un cor –i em permetria dir, també, una espiritualitat– de monjo. El recordem amb estimació avui que és el primer aniversari de la seva mort en Crist. Precisament una dotzena de dies abans de morir havia estat aquí per fer una conferència al nostre acte acadèmic de la festa de sant Tomàs d'Aquino sobre la contemplació agraïda de la Constitució *Sacrosanctum Concilium* en la seva commemoració jubilar; a més, presidí la Missa conventual i compartí el dinar i la sobretaula amb la comunitat. Sense saber-ho, va ser el nostre comiat tot manifestant-li el nostre agraïment per tantes coses.

Desitjo que la iniciativa de crear el Memorial Pere Tena serveixi per estimular tot el que fa referència a la vida litúrgica de manera que, tal com demana el Concili Vaticà II, la litúrgia sigui la font de l'espiritualitat dels batejats i la deu on renovin les forces per al testimoniatge cristià i per al servei de les persones. Tal com ens deia Mons. Tena en la conferència a la nostra comunitat,

l'aire que ve de la *Sacrosanctum Concilium* “és pur i omple les Esglésies de la bellesa de Déu en la celebració de l'*opus Trinitatis*”.

Moltes gràcies!